

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. izpis
plačano do
Ljubljana

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaši se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Vseobmenna številka 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in sobot.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, prtičje. Telef. 65
Upravljanje: Strossmayerjeva ulica 1, prtičje. Telef. 65
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Zakaj smo veseli zmage v Mariboru in v Celju?

Celje, dne 6. oktobra 1924.

Občinske volitve v Mariboru in v Celju so za nami. Končale so z absolutno zmago slovenskega narodnega življa nad preostanki Nemščine in odpadništva, kljub dejству, da tvorijo v teh mestih Nemci in renegati sklenjeno, enotno in povsem homogeno fronto, ki jo druži nemškonacionalna hrbena zavest, ki se opira na nemški kapital, ki v teh mestih od prevrata sem ni utрpel prav nikake škode, pač pa se je vsled slovenske razcepljenosti in ne dovolj razvite nacionalne samozavesti še celo okreplil.

Proti temu pa stoji slovenski živelj vsled notranje-političnih in strankarskih razmer na brezstevilno frakcij razdrobljen močno oslabljen brez one velike, pozitivne skupne nacionalne linije, ki bi naj tvorila zadostni protiutež proti onim, ki so bili nekdaj v teh mestih naši nasilni in absolutni gospodarji. Ako so mariborski Slovenci brez razlike strankarske pripadnosti našli tokrat skupno pot, in ako smo se v Celju vsaj napredni Slovenci složili za občinske volitve, je to razveseljiv in osvežajoč pojav političnega in nacionalnega ždravja, ki ga beležimo z zadoščenjem.

Marburg, Gilli und Pettau — das deutsche Festungsdreieck im Unterlande, baza, na katero se je opiralo nekdaj prodirajoče Nemščino na svojem zmagovalnem pohodu proti Adriji. Deset- in desetletja smo to dejstvo živo in žgoče občutili na našem narodnem telesu, vse nemške brošure in nacionalno nemško časopisje je bilo polno tega, ne samo tu pri nas doma, ampak po celi Avstriji in izven njenih mej v Nemčiji, kamor so redno hodili emisari in propagatorji v senemške misli. Ta po obsegu in številu prebivalstva neznaten košček zemlje, na katerem živimo Slovenci, je bil predmet velikega računa za vsenemško gibanje, ker leži baš ob veliki cesti, ki je vodila iz Hamburga proti Trstu. Ne bo ne na mestu, ako omenjamo tukaj, da je grška »Tagespost« v onih usodnih dneh, ko smo Slovenci na bojnih poljanah krvaveli za Nemščino kot avstrijski vojaki železnega kora, imela surovo držnost, da je povalila naše junaštvo, pa takoj tudi dostavila, da je naša geografska lega tako nesrečno tragična za Slovence, da nam ne bodo mogli priznesti, ker smo jim na tej poti proti Adriji — ki mora biti čista in za veka varna — na poti. Potez in zaključek svetovne vojne je prečrtal vsenemški račun, in nas Slovencev ni bilo treba nasilno po »nemškem receptu« postavno preseliti, ostali smo tu na teh tleh od vekov naših in za vse veka nepremagljiv jez proti nemškemu prodiranju na naš jug.

Zakaj bi si neki prikrivali in tačili, da je bil nemški živelj tukaj nekdaj silen, da je germanizacija sile prodirala vedno globlje in vedno dalje, da

Radićev shod v Varaždinu.

Radić o hrvatskem pravu in razorožitvi. — Radić nastopa proti nacionalni opoziciji in grozi Davidovićevi vladi z razbitjem. — Razpišejo se naj volitve, potem pride »nova teritorialna ureditev«! — Agrarna reforma. — Radić o revoluciji. — »Uničenje Orjune«.

Zagreb, 6. oktobra. Iz Varaždina javljajo nekatere podrobnosti o včerajšnjem shodu Stjep. Radića. Na shod je prišlo več tisoč ljudi z republikanskih zastavami in napisimi. Stjepan Radić je izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad uspelim shodom. Govoril je o hrvatskem pravu in naglašal, da Hrvatska zahteva svoje pravice in da bo začela kmalu svobodno živeti v svobodni državi. Nobenih zaprek ne bo niti od strani Madžarov niti Nemcov, še manj pa od strani Srbov. Glede razorožitve je dejal Radić: »Mi Hrvatje moramo zahtevati, da se v najkrajšem času polovica hrvatskih vojakov vrne domov in se državi s tem prihrani nad 110 milijard kron. Vsi oni, ki so nasprotniki tega, so lopovi in tepeci!« (S tem misli Radić posebno vojnega ministra. Op. ur.) Dalje je Radić naglašal, da se država ne brani samo s krijo, nego mnogo bolj s prijateljstvom in dobrimi sosedji. »Nepotreben je s krijo braniti državo proti zunanjim in notranjim sovražnikom. Mi nočemo, da naše zadeve gredo v Beograd in da tam zastanejo, nego da gredo v Zagreb in da se tam rešijo.«

Zelo ljuto je Radić napadel radike in samostojne demokrate: »Danasna radikalna gospoda nam od

vsch strani grozi, da pride zopet na vladu. Kakor hitro pa pride na vladu, jo bomo v 24 urah vrgli in se ne bomo hoteli več pogajati z Beogradom. Mi današnjo vlado sprejemamo, ker je obljubila, da bo poštena, toda če bo ona meštarila z radikali, treščimo vanjo, da se bo vsa razletela.«

Radić je dalje zahteval, da moramo apelirati na narod in da so potrebne nove volitve, da se bo videlo, kakšen uspeh bodo imeli samostojni demokrati in radikali. Radić je napovedal nov načrt o samoupravi občin in obenem izjavil, da se bo fakoj po volitvah pristopilo k novi teritorialni ureditvi naše države.

Radić je v drugem svojem govoru pojavil ministra za agrarno reformo Vesenjaka, češ da je pošten in dober človek, da pa nima še dovolj poguma, da izvede popolno agrarno reformo. To hoče storiti Radićeva stranka.

Radić je končno govoril o revoluciji in rekel: »Ce vsa sredstva nič ne pomagajo, prihaja sila. Ne sila posameznika, temveč sila celega naroda. Revolucija je velika nesreča, vendar manjša zlo nego suženjstvo.« Radić je izjavil, da bo HRSS od vlade zahtevala popolno uničenje Orjune, njo razpust in aretacijo njenih članov.

Afera s tračnicami.

Ministra Sušnika dolže sokrivde. — Država oškodovana za težke milijone. — Vlada »čistih rok«.

Beograd, 6. oktobra. Opozicionalni listi sedaj zelo obširno pišejo o umazani aferi, v katero je zapleten tudi prometni minister klerikalec Sušnik. »Balkan« danes obširno poroča, kako se je izvršila na tajen način pod roko naročitev železniških tračnic pri nemški tvrdki Otto Wolf. Cena je zelo visoka in je država oškodovana za ogromne milijone. List naglaša, da je

bivša vlada pooblastila bivšega prometnega ministra dr. Svet. Popovića, da nabavo tračic javnim potom razpis. Minister Sušnik je sklep prejšnjega ministrstva kratkomalo uničil in na svojo roko izvršil naročilo. »Balkan« ironično pristavlja, da tako dela vlada »čistih rok« in da bo še nadalje skrbel, da bo javnost dobila o tej vradi jasno sliko.

Vprašanje naših narodnih manjšin.

V Jugoslaviji se bo preizkusila resničnost madžarskih in bolgarskih pritožb.

Beograd, 6. oktobra. V kratkem prispevku načelnik sekcije za narodne manjštine v Pragi g. Kolba v Jugoslavijo, da se na povabilo zunanjega ministrstva informira o resničnosti pritožb, ki sta jih vložili Madžarska in

Bolgarska na Društvo narodov, če da jih jugoslovanska vlada terorizira in zatira ter da ne uživajo v Jugoslaviji nikakih državljanских in političnih pravic.

Prvi slovenski župan v Kočevju.

Za župana izvoljen radikal dr. Sajović.

Kočevje, 6. oktobra. Na včerajšnji seji se je konstituiral kočevski občinski svet. Za župana je bil s 14 proti 11 nemškim glasovom izvoljen vodja kočevskih radikalov dr. Ivan Sajović. Tudi občinski svetovalci so sami Slovenci in so bili izvoljeni s 15 glasovi proti 10 nemškim. Ta izvolitev je važ-

na, ker je s tem dobilo Kočevje svojega prvega slovenskega župana. Nemci so napeli vse sile, da bi z intrigami preprečili enotno slovensko fronto in pridobili gotove ljudi na svojo stran. To se jim ni posrečilo. Slovenski blok v Kočevju tvorijo demokrati, radikali in SLS.

je število odpadnikov naše krvi raslo. Tako je bilo, zakaj bi se sramovali Nemcem in renegatom to priznati, ako jim je še danes to v veselje in ako mislijo, da jim je to v čast. Med nami je renegatstvo bilo v najbujnejšem cvetu, kakor jesenska slana je morilo naš narodni jezik in našo narodno zavest. Vse je bilo tuje, vse je bilo proti nam: šola, uradi, vojaška služba, vsak finančar, vsak žandar, trgovec, obrtnik in najmanjši razpečevalce spirita in žganja: vse nam je kradlo iz naših duš

še ne dovolj trdno vero, da smemo biti Slovenci in da smemo živeti kot Slovenci. Zares, bilo je tako, ne tajimo tega Nemcem in nemškutarjem.

Od nas močnejša sila sveta pa je zlomila Nemščino. Tedaj smo vstali tudi mi Slovenci napol mrty že iz grobov. Prišla je pomlad našega vstajenja, ves svet krog nas je bil ena sama pomlad, radoš in ljubezen in sprava, brez sovraštva in brez zle misli na maščevanje.

In tisti Nemci in odpadniki v Ma-

riboru, v Ptiju in v Celju, ki danes držno stopajo na plan in kažejo zopet svoje pravo lice, ki je v vsem ostalo staro in neizpremenjeno, so bili v onih dneh in v prvih prevratnih letih družični. Uspelo jim je prevariti marsikaterega poštenega, narodno-uplivnega moža, da jih je šečil, zagovarjal in sozakrivil, da niso sledili svojemu srnu in šli preko meje v svojo nacionalno državo. Se večjo vlogo je igral kapital. Ostali so nemoteno med nami, ker je šlo to v njihov račun. Majhni Slovenci in slabotne vlade pa so med seboj tekmovali, kdo bo bolj pravičen, bolj kulturn in bolj uslužen onim, ki so nas še pred šestimi leti do kriji tepliter ravnali z nami kot z živino, ki se jo krmili, da vleče . . .

Nikdar v celih šestih letih po prevratu se Nemci in renegati v Celju niso čutili še tako gospodarje položaja, kakor so se pred 28. septembrom 1924. Zakaj — leži na dlani, vsak otrok to zna, in ne bomo ponavljali, ker se nam studa in sramu zastavlja pero.

Zato pa smo narodni Slovenci veseli zmage v Mariboru in v Celju tako čisto od srca pred vsem svetom, ker nam je v veliko zadoščenje in nam kaže pot, po kateri bomo hodili odslej . . .

Ivan Bizjak:

Naloga novoizvoljenega občinskega sveta.

1. Zahtevamo od narodnih občinskih odbornikov, da predvsem skušajo, v kolikor imajo oni odločevati, da se zatre fušarstvo, ki se ga je pod takozanim lastnim režijskim delom izvajalo.

2. Pri eventualni odmeri novih davkov naj se ščiti gospodarsko šibkejše in pazi na to, da se ne vpelje kak davek, ki bi olepšavo mesta Celja kot letoviščarskega mesta ogrožal.

3. Nujno potrebno je iskati vire dohodkov, ki bi omogočili vstopavitev kadnega in parnega moderno zgrajenega kopališča.

4. Pot ob levem bregu Savinje od kapucinskega do gornjega mostu naj se kakor hitro mogoče odpre, ker ravno ta pot bo najlepše sprehajališče v zimskem in hladnem času.

5. Glazija naj se uredi v lepo ter mestu prikladno sprehajališče. Preprosto naj se vožnja, jahanje in kolesarjenje po glaziji.

6. Mestno pokopališče ni imelo v pretečenem občinskem svetu referenta, ki bi se bil posvetil temu nadvse važnemu kompleksu. Pokopališče postaja zanemarjeno. Treba je energičnega moža, ki prevzame to oskrbo, mestni odborniki pa mu naj gredo na roko. Treba bo sicer precej investicije, a ravno tu se more najti še precejšnjih virov, ki pa bodo služili v splošni blagor. Pokopališče ima lepo logo, toda treba ga je spremeniti v lep vrt in s tem pritegniti naše slovenske moščane, da pričnejo na njem pokopavati in na njega več zahajati. Dosedaj je bilo to pokopališče slovenskemu občinstvu odtujeno, ker se ga je smatralo kot nemškega, sedaj ga pa ne moremo več smatrati kot nemškega, saj ga vendar upravlja že drugi slovenski občinski odbor.

7. Za tlakovanje ulic bo treba precejnijih investicij, posebno je tlak proti kolodvoru razruvan in zahteva nemudoma popravila.

Pravo ,SCHICHTOVO' milo z znamko ,JELEN'

varuje Vaše drago perilo. Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

8. Potoka Koprivnica kakor Sušnica ogrožata zdravje celjskega mesta in se morata regulirati, četudi na skromen način, ker je treba varovati mestne finance, vendar pa vsaj toliko, da bo voda odtekala.

9. Važno vprašanje je tudi vzdrževanje Starega gradu. Tu se mora vse storiti, da se ta zgodovinska posest celjskega mesta dobro ohrani. Tu bi bilo važno, da vzame kak agilen občinski odbornik stvar v roke.

10. Mestno gozdro gospodarstvo je treba strogo nadzorovati, tu tiči veleikansko premoženje celjskega mesta.

11. Koča na Vipoti se mora spraviti v dobre roke, istotako tudi mestni lov.

12. Mestna klavnica potrebuje redmedure, ta odsek naj se posebno skrbno sestavi. To podjetje bi moglo donašati mestu lepe dohodke. V glavnem treba obrniti pozornost na hladilnico.

13. V mestni elektrarni je treba vzeti železno metio. To podjetje mora občini nesti lepi kapital, ako se poskrbi, da se spravi v konzum sedaj razpoložljivi tok, ki se ga lahko odda tudi izven Celja.

14. Vse naj se storiti, da se odprada erju vojašnica in tudi rudarska šola. Ako se to novemu občinskemu svetu posreči, bo lahko marsikaj investiral in bi postalo mesto brez dolga.

15. Občinski svet mora vse storiti, da se prične zbirati kapital za novi most, ki ga bo kljub temu treba v dolegnem času postaviti. Podvzeti se mora tudi vse, da se cesta proti Zidanemu mostu podržavi in s tem država moralično prisili, da zgradi ta most, ki gravitira na progi proti naši prestolici. Mesto samo, pa četudi skupno z okolico, bo to težko kedaj zmagalo.

16. Storiti bi se moralno tudi vse, da se mesto združi z okolico, kajti mi ne moremo zmanjšati števila za poslenega uradništva, ki izvršuje nele samo delo za mestno občino, saj gravitira sem tudi okolica. Ako bi se združili z okoliško občino, bi postali vsaj nekaj pomembno mesto, ki bi nekaj veljalo tudi na zunaj, in obenem bi bila uprava mnogo cenejša, kakor danes, ker bi radi združitve ne potrebovali mnogo več uradništva, kakor danes. Mesto bi štelo potem okoli 14 tisoč prebivalcev, kar bi res nekaj pomenilo. Okoličani bi morali imeti isti interes na združitvi kakor meščani, ker strah pred večjimi dokladami je neutemeljen. Nasprotno, ako bo hotela okoliška občina postaviti sama svojo tako potrebno ljudsko šolo, bo to veliko težje zadelo njeni občini v sedanjem obsegu, kakor bi to prišlo v poštov v veliki celjski občini.

17. Pri oddaji raznih koncesij se naj pazi na to, da pride narodni živelj v poštov, preprečuje naj se izdajanje gostilniških koncesij na nepriemerne prostore.

18. Za tržni prostor naj se skuša pridobiti od erarja prostor podte vojaške bolnice, na Glavnem trgu pa naj bi ostali le mesarji in prodajalci južnega sadja, oziroma sadja na stojnicah. Novi trg na omenjenem prostoru pa naj se moderno preuredi in postavijo stojnice za vse prodajne predmete, to uredeje pa amortizira z zmernim povišanjem tržnih pristojbin. Iz zdravstvenega ozira je brez dvoma moderna ureditev trga nujno potrebna. Sedaj se dostikrat zgodi, da prestopajo ljudje razno sočivje in otresajo s svojih čevljev nesnago, ki pride potem v usta konzumenta. To se mora na vsak način onemogočiti, pa naj se najde kritje za te izdatke kjerkoli. Dobro gospodarstvo je glavni predpogoj javnega zaupanja, ki ga ne smemo nikakor omajati.

Politične vesti.

RADIČEVCI HOČEJO IMETI PROSTE ROKE. Kakor se poroča, je HRSS sicer pripravljena podpirati vlado, tudi če ne dobi svojih ministrskih mest, vendar pa si pridržuje pravico svobodne kritike in odločitev tudi v parlamentu. Nesigurnost, ki jo je povzročila radičevska taktika, hoče vladu odpraviti s tem, da prigovarja kroni, naj pristane na osnovu, ki jo zahteva Radič za vstop v vlado. Napoveduje se, da se bo vrlada napram kroni postavila na ultimativno stališče: Ali imenovanje radičevskih ministrov – ali pa demisija celokupnega kabinta.

KRIZA STACIJONIRANA. Min. predst. Ljuba Davidović je bil v soboto pop. sprejet od kralja v enourni avdijenci. Navzlic zatrdilu Ljube Davidovića, da uživa vrlada popolno zaupanje krone, postaja vedno bolj jasno, da postaja njena situacija od dne do dne mučnejša, ker Radič slejkoprej odkla-

nja zahtevane garancije za slučaj vstopa HRSS v vlado. Opozicija se kreplje utrujuje ter vrlada v njej popolno soglasje in enodušnost v političnih vprašanjih, kakor tudi glede nadaljnje takatice.

SV. NAUM DOBELJEN ALBANIJI. Svet Zveze narodov se je izrekel za sklep veleposlaniške konference z dne 9. novembra 1921, ki je prisodila sporno ozemlje pri Sv. Naumu Albaniji. S to odločitvijo smo definitivno izgubili samostan Sv. Nauma.

SPREJEM NEMČIJE V ZVEZO NARODOV. Nemčija bo sprejeta v decembru v Zvezu narodov. V to svrhu bo sklicano 4- do 5-dnevno izredno zasedanje, ki se ga bo udeležil od vsake države le po en zastopnik.

PRED VOLITVAMI V ANGLIJI. Angleška javnost pričakuje padec Maclonaldove vlade v sredo zvečer. Vrlada namerava nato razpustiti parlament in razpisati nove volitve za november.

Dnevne vesti.

ŽUPANSKE VOLITVE V ROGŠKI SLATINI. Za župana v Rog. Slatini je bil v četrtek izvoljen demokrat g. Alojzij Hravec, posestnik in mesar, za podžupana pa krojaški mojster g. Ivan Vidgaj, istotako pristaš JDS. Oba sta bila izvoljena z vsemi slovenskimi glasovi, medtem ko sta nemškatarska odbornika oddala prazne glasovnice.

NOV ŽELEZNIŠKI TARIF. Prometno ministrstvo pripravlja nov železniški tarif, po katerem se znižajo dosedanje cene za 20–30%. Ta tarif stopi v veljavno bržkone koncem oktobra.

ZA DOVRŠITEV LIČKE ŽELEZNICE. Finančno ministrstvo je polo-

žilo iz Plairovega posejila pri Narodni banki 2 milijona dolarjev na razpolago saobračajnega ministrstva za dovršitev železniških prog. v prvi vrsti ličke železnice.

ITALIJANSKI TELEFONI V PRIVATNIH ROKAH. Po zadnjih poročilih izroči italijanska vrlada telefone neki privatni družbi za 500 milijonov lir.

CIKLON NA MORJU. Kakor javljajo dalmatinski listi, je divjal 29. septembra na Jadranskem morju strahovit ciklon. Nedaleč od Gruža se je potopila neka italijanska jadrnica. Tриje možje posadke so utonili, dočim se je kapitan rešil.

Celjske novice.

SLOV. TRGOVCE IN OBRTNIKE TER SPLOH VSE NARODNE TVRDKE V CELJU opozarjam, da izide letos v založbi Zvezne tiskarne velik stenski reklamni koledar, ki bo obsegal samo slovenske tvrdke. Svoji k svojim! Pričakujemo, da se celjske in okoliške narodne tvrdke ne bodo dale zopet zavesti in ne bodo oddajale svojih oglasev raznim podjetjem, ki hočejo zopet izdati neko brezbarvno anacionalno reklamo. Položaj in izkušnje naši, da je treba vsestransko podpreti domača podjetja in prebivalstvu jasno označiti, katere tvrdke so v Celju in okolici narodne.

REDNI SESTANEK JDS za mesto Celje se vrši v sredo, 8. tm. ob pol 9. zvečer v hotelu »Balkan«. Polnoštevilna udeležba!

SESTANEK DRUŽABNEGA ODSEKA JDS danes, v pondeljek, 6. t. m. odpade.

SMRTNA KOSA. V soboto, dne 4. t. m. je umrla v tuk. javni bolnici po kratki, težki bolezni ga. Amalija Drobnič, soprga trgovca iz Laškega, v 34. letu starosti. Težko prizadeti rodinci naše iskreno sožalje!

ZADRUŽNA KONFERENCA V CELJU. Na povabilo obrtnozadružnega nadzornika se je v nedeljo, dne 5. oktobra vršila v Celju konferenca obrtnih zadrug in gremijev o načrtu novega obrtnega zakona. Konferenca se je udeležilo poleg zastopnika srezke oblasti 68 delegatov, ki so zastopali 46 obrtniških in trgovskih organizacij iz področja obrtnozadružnega nadzorništva v Celju. Gradivo za konferenco je bilo skrbno pripravljeno, ker so imele vse organizacije še pred konferenco

priliko temeljito se posvetovati o posameznih vprašanjih, ki so na konferenci tvorila predmet skupne razprave. Mnoge organizacije, ki niso mogle na konferenco poslati delegatov, so poslale pismene izjave. Razprava, katero je vodil nadzornik g. Založnik, je trajala nepretrgom do 9. do 14. ure. Za podlago razpravi so se vzelki sklepi obrtnih zadrug ormoškega okraja, katere je predložil delegat g. Jakob Zadravec, kar je potek konference izvanredno pospešilo. Debate k posameznim vprašanjem so bile izvanredno zanimive in so nudile globok vpogled v čustvovanje našega obrtništva, posebno malega obrtništva, in njegove zahteve. Sklepi konference bodo tvorili gotovo dragocen prispevek k obsežnemu gradivu za pripravo novega obrtnega zakona. Koristno bi bilo, da bi se ti sklepi vsaj v kakem strokovnem obrtniškem glasilu objavili, da o njih izvede tudi širša javnost. Razni delegati so izrazili željo, da bi zadružno nadzorništvo slične konference sklicevalo večkrat in v različnih krajih za obravnavanje raznih skupnih zadružnih zadev. Ni dvoma, da bi take konference bile velike važnosti za dvig smotrenega delovanja strokovnih obrtniških organizacij in samozavesti obrtništva. Obžalovati je, da so obrtnozadružnemu nadzorništvu radi pomanjkljivega budžeta in pomanjkanja pisarniških moči roke vezane, da v tem oziru ne more priti do boljšega razmaha.

UGOTOVITEV. Z ozirom na notico v štev. 112. »Nove Dobe« z imenom nemških oz. nemškomislečih meščanov, ki pri obč. volitvah dne 28. m. m. niso volili, nas naproša g. Janko Wagner, uradnik v mestnem knjigovodstvu, da ugotovimo, da pod imenom Wagner Oskar, knjigovodja, ni misljen on, nego uradnik Mestne hranilnice. Gosp.

Curiška borza

v pondeljek 6. okt. Zagreb: 7:35.

ZAGREBŠKA BORZA

* pondeljek, dne 6. oktobra:
Dunaj: 0.0990—0.1010.
Milan: 3.0865—3.1165.
London: 313.5—316.5.
Newyork: 69.65—70.65.
Pariz: 3.6415—3.6915.
Praga: 2.0870—2.1170.
Curih: 13.48—13.58.

Janko Wagner je seveda kot narodnjak na dan volitev storil svojo dolžnost.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima ta teden lekarna »Pri Mariji pomagaj«, Glavni trg.

PASJI KONTUMAC UKINJEN. (Razglas.) Pasji kontumac v območju mesta Celje se z današnjim dnem ukinie. Konjač ima nalog, da ob prilikih rednih obhodov polevi in uniči vse pse, ki jih zaloti brez znamke, ali z neveljavno znamko; zoper lastnike takih psov se bo kazensko postopalo. — Mestni magistrat celjski, dne 2. oktobra 1924. — Župan: dr. Hraščevič s. r.

TEDENSKI IZKAZ O KRETAJU NALEZLJIVIH BOLEZNI, od 28. septembra do 4. oktobra. Srez Celje. Okolina Celje: Malaria: ostal od prejšnjega tedna 1, ostane v nad. oskrbi. Pertussis: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Typhus abdominalis: ostala 2, ozdravel 1, ostane v nad. oskrbi 1. Paratyphus: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Searlatina: ostalo 10, ozdravela 2, ostane v nad. oskrbi 8. Diphtheria et scroup: na novo obolel 1, ostane v nadaljnji oskrbi. Škojavas: Dysenteria: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Žalec: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Dramlje: Erysipelas: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Braslovče: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Paratyphus: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Grize: Paratyphus: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Scarlatina: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Skupno ostalo: od prejšnjega tedna 22, na novo obolelo 1, ozdraveli 3, ostane v nad. oskrbi 20. Srez Šmarje. Št. Peter na Medv. selu: Lues II: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Podsreda: Typhus abd.: ostala 2, ozdravel 1, ostane v nad. oskrbi 1. Gorjane: Typhus abd.: ostalo 6, ozdraveli 3, ostanejo v nad. oskrbi 3. Zdole: Typhus abd.: ostali 4, ostanejo v nad. oskrbi Veternik: Malaria: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Koprivnica: Typhus abd.: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Skupno ostalo 15, ozdraveli 4, ostalo v nad. oskrbi 11. Srez Gornjigrad. Solčava: Trachoma: ostal 1, ostane v nad. oskrbi. Šmartno ob Paki: Trachoma: ostal 1, ozdravel. Paratyphus: ostal 1, ozdravel. Skupno ostali 3, ozdravela 2, ostal v nad. oskrbi 1.

KINO GABERJE. Torek 7. oktobra zaprto. Sreda 8., četrtek 9. in petek 10. oktobra: »Ne sodite!« Krasna drama v 5 dej. V glavni vlogi Helena Makovska.

KONCERTNA KAVARNA »CENTRAL« V CELJU. Vsak večer izvrstni ciganski koncerti.

Xdor nas 28. septembra 1924 ni poznal, tega tudi mi ne poznamo več.

Slovenci Celja in okolice, ne pozabite tistih, ki so 28. septembra 1924 pljunili Vam v obraz!

Ničvreden je tisti, ki daje v Celju dela nemškatarskim obrtnikom in kupuje pri trgovcih, ki so nam napovedali boj.

Slovenske žene in matere, vzgojite svojo deco v ljubezni do domovine, učite jo, kdo je sovražnik njen in izdajalec naroda!

„Svoji k svojim“,

Gledališče. „Rokovnjači“.

V soboto, 4. t. m. se je otvorila redna sezona celjskega Mestnega gledališča z Govekarjevo narodno igro »Rokovnjači«. Zadnjikrat smo jih videli leta 1912. v Narodnem domu, v takratnem žarišču naše celjske gledališke kulture.

Rokovnjači so narodna igra brez globljih tendenc. Govekarju se je po Jurčič-Kersnikovem romanu posrečilo postaviti na oder nekaj dobro podčrtanih kmečkih in rokovnjaških tipov; zato je potrebno, ako naj igra uspe, da igralci individualno in dobro zamišljeno podajo vse one notranje in zunanje posebnosti, ki dajejo nastopajočim osebam življenje in neko samoklost.

Blaž Mozol g. Rafko Salmič! Nastopil je že njim pred vojno v Ljubljani in z njim s svojo kreacijo pravcate triume; enako tudi z Boštanom Ježem. V soboto smo ga zopet gledali. S prepravevalno realistiko, plastično igro in dovršeno masko nam je podal svojega Mozola do podrobnosti izdelano. Vsaka beseda, vsaka kretinja je bila življene. Nikakega pretiravanja, nikakih odvišnih zunanjih pripomočkov. Njegova igra je bila premišljena, naravna, je »sēdela« in je nudila vsestranski užitek.

G. Pfeifer je skušal podati Ferdinand — mojstra Grogo z modernim načinom igre, brez mnogih zunanjih efektov. V glavnem se mu je to posrečilo, je včasih bi želel malo več izrazitosti, ki mestoma trpi vsled recitacijskega načina izgovarjanje. V splošnem je bil njegov koncept dobro zamišlen in učinkujč. Posebno moram omenjati dovršeno sceno napada v Črnom grabnu in srečanje s polbratom Stefanom na Kolovcu. Polonica (ga. Gradišnikova) je bila temperamentno podana in zlasti v zadnji sliki v sceni s Ferdinandom ono globoko čuteče dekle, ki v ljubezni ne pozna ovir. Gosp. Gradišnik kot Stefan Poljak je bil dovršen tako po igri kakor tudi po maski. Svojo vlogo je podal čustveno in brez pretiravanj. Posebej moram omeniti še hlapca Franceta (g. Perc). Dokaz, kako se lahko manjša vloga mojstrsko obdelava in postavi na oder vzoren karakterni tip. Tudi ostale vloge so bile dobro zasedene. Navajam tu go. Poljakovo (ga. dr. Kalanova), dr. Burgerja (gosp. Bele), izrazitega Tomaža Velikonja (g. Rebek star.), Obloškega Tončka (g. Reš), Nono (gdč. Pavlinčeva) in čevljarja Bojca (g. Plahuta). Slednja dva sta istotako svoj pevski part rešila brezhibno. Tudi ostale vloge so bile večinoma pravilno igранe.

Nastopi, tudi ansamblovi, so bili živahnji in precej precizni. Nekatere napake bi se lahko dale odstraniti. Zato je potrebno, da se igralci z ljubezni posvetijo vajam in da ne škodujejo skupni stvari z netočnostjo ali celo z odsočnostjo. Disciplina je v gledališču glavna stvar!

S pohvalo moram ugotoviti, da so bile payze kratke, kar je zasluga modernne, praktične inscenacije. Napake, kakor n. pr. gozdna draperija v sobi, se pa ne smejo več ponavljati. Razsvetjava je bila vseskozi brezhibna in učinkujčna.

Z besedo »orkester« pa prične ono vprašanje, ki bi moral biti za Celje že davno rešeno. Tako »na hitro« se takšna stvar ne da in ne sme odpraviti. Od tod izvirajo po mojem mnenju mestoma globoke in mučne diference med pevci in godbo.

Gledališče je bilo v soboto in v nedeljo razveseljivo polno, aplavz obilen in zaslužen. G. Salmič je prejel v soboto za svojo požrtvovalnost lep venec.

C — s.

JOSIP KIJAVEC, naš najznamenitejši jugoslovanski operni tenorist (zagrebške in beografske opere) koncertira na poti v Českoslovaško republiko, kjer bo gostoval v vseh večjih mestih, tudi v Celju. V nedeljo zvečer, dne 12. t. m. nastopi v celjskem mestnem gledališču. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri tvrdki Goričar in Leskovšek.

Dopisi.

VOJNIK. V nedeljo, 5. t. m. ob 8. zjutraj se je v tukajšnji posojilnični dvorani otvorila sadna razstava. Razstava je otvoril domači župnik g. Tomšan, nakar je imel g. prof. Priol iz Maribora predavanje. Razstava je lepo in okusno urejena ter se odlikuje po izbranosti in pravocrtni kakovosti razstavljenega sadja. Kot razstavljalci so zastopane občine Vojnik, Škofjelas, Višnja vas, Dramlje in Nova cerkev. Obisk je velik in predstavlja razstava za Vojnik novost in ustanovo, ki ji je zajamčen popoln uspeh. Udeležili so se je v nedeljo obl. referent za kmetijstvo g. inž. Zidanšek, g. ravnatelj Žmave in prof. Priol iz Maribora, v. svet. g. Rohrmann, višji sadjarski nadzornik g. Goriač in kmet potovalni učitelj Zupane iz Celja. Za omogočitev razstave so darovali: občina trg Vojnik 250 Din, Škofja vas 100 Din, Višnja vas 50 Din in Posojilnica v Vojniku 250 Din, ki je dala obenem dvojno brezplačno na razpolago. Razstava se zaključi v torek, dne 7. t. m. ob 14. uri z razdelitvijo nagrad in licitacijo razstavljenega sadja.

GASILNO DRUŠTVÓ PAŠKA VAS. Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander je Prostovlj. gasilnemu društvu v Paški vasi poklonil dar 1000 dinarjev za novo društveno zastavo, ki je bila 21. septembra 1924 slovensko blagoslovljena. Visokemu dobrotniku se izreka za velikodušen dar najlepša zahvala. Društvo pa pokloni Njegovemu Veličnštvu srebrn žebelj z napisom visokega dobrotnika. Ta žebelj se pribije v drog zastave.

Sport.

S. K. CELJE : S. K. »HERMES« (Ljubljana) 3 : 3 (2 : 1). S. K. Celje je nastopil z rezervami.

Sokolstvo.

POLZELA. Sckolsko društvo na Polzeli vladljuno raznanja slavnemu občinstvu in br. društvom, da je bilo primorano svojo namero za prireditev tel. akademije na dan 5. t. m. radi trenutno nastalih nepričakovanih zaprek za nedoločen čas odgoditi. — Odbor.

Gospodarstvo.

H M E L J.

XXVIII. brzjavno tržno poročilo.

Nürnberg, dne 3. oktobra 1924. Slaba kupčija — prodanih 100 bal — cene nekoliko oslabele.

XXIX. brzjavno tržno poročilo.

Nürnberg, dne 4. oktobra 1924. Prodanih 150 bal — cene tlačene.

Žatec, Č. S. R., 4. oktobra 1924. Manjši promet — cene od 2900—3100 č. K za 50 kg.

Nürnberg zelo mirno — zmanjšan promet — cene neizprenemljene.

XVII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo.

Žalec v Savinjski dolini, dne 5. oktobra 1924. Skoro polovica letošnjega pridelka se je že prodala po vedno se dvigajočih cenah. Včeraj se je plačalo za partijo goldinga 10.500 Din za 50 kg — po dosedaj najvišji ceni.

Društveno vodstvo.

SPLOŠNE DOLŽNOSTI DAVKOPLAČEVALCEV V IV. ČETRTLETJU 1924. (Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani.) I. Stanovanjski izkazi. Do dne 30. novembra t. l. morajo vsi posestniki hiš v Sloveniji in v Prekmurju vložiti sami ali po svojih namestnikih pri pristojnih davčnih oblastih hišne in stanovanjske izkaze, če so hiše dane v načinu, za v načinu neobdana poslopja pa zaznamek prebivalcev takih poslopij. Tiskovine se dobivajo brezplačno pri vseh davčnih oblastih in davčnih uradih. II. Davek na poslovni promet. Davčni zavezanci, ki so dolžni voditi za davek na poslovni promet knjige opravljenega prometa (poleg podjetij, ki javno polagajo račune in družb z

dosledno in povsod! Pomnite to Slovenci in Slovenke, ako resnično ljubite svojo domovino.

more posvetiti študiju o slonu. Ker ne dobi rešitve svoje prošnje, napada ljudi v oposicionalnih časnikih vlado, češ da nima smisla za napredek in s svojo nemarnostjo dela na to, da naš narod v vsakem pogledu zaostaja za drugimi kulturnimi in civiliziranimi narodi.

To in ono.

PRVIKRAT JE VIDEL ŽELEZNICO IN AVTO neki pismonošča z otočka St. Kildy. Na tem majhnem otoku se je rodil in odrasel, ne da bi ga bil kedaj zapustil. Že v zrelih letih se je te dni prvič prepeljal z ladjo na kopno. Ko je izstopil v mestu Fleetwood, se je začelo zanj mučno spoznavanje moderne tehnike. Najprej se je tako prestrašil železnice, da je začel bežati kot divji. Nesreča pa je hotela, da je za njim pridržal avto, ki ga ubogi pismonošča tudi ni poznal. Misli je, da ga preganja sam zlodej in je pobegnil v bližnji gozd. S težavo so mu ljudje dopovedali, da se temu nihče več ne čudi in nihče ne boji. Nalašč so ga bili peljali v bioskop, kjer je plašljivo trepetal, kakor hitro se je pojavil na platnu kak človek s puško. Za boga se ni dal prepričati, da se te slike gibljejo na platnu. Čez malo časa se je vrnil na blaženi, tihot otok, ves srčen, da ni na njem ne vlakov, ne avtomobilov in drugih podobnih judežev.

USTANOVITEV UNIVERZE V AFRIKI. Angleška vlada je sklenila sezidati veliko poslopje za univerzo na Zlati obali v zapadni Afriki, in sicer v Ašimoti. Univerza bo stala četr milijona funtov in je namenjena za dijake iz Afrike, da jim ne bo treba posecati evropskih ali ameriških vseučilišč. Na novi univerzi naj bi se predvsem vzgojile učne moči za višje šole, ki jih nameravajo ustanoviti na Zlati obali. Novo vseučilišče bo imelo tudi medicinsko fakulteto, ki bo pa imela svoj sedež v Akri, kakih 12 kilometrov od Ašimote, kjer so pred kratkim otvorili največjo bolnišnico v Afriki.

AGITACIJSKI OGLASI V POMPEJIH. Najnovejše izkopavanje Pompejih osvetljuje z močno lučjo običaje pri volilni agitaciji v rimski državi. Volilni oglasi so našlikani z velikimi, rdečimi črkami na okna vseh mogočih poslopij ravno tako, kakor se more to videti še danes v Italiji o priliku volitev. V splošnem pa kažejo ti oglasi na volilce zelo male originalnosti.

KLUB IZUMIRAJOCIH. V državi Minnesota v Severni Ameriki je imel »Klub zadnjega moža« nedavno vsa koletno pojedino. V Ameriki je ta klub zelo znan. Ustanovili so ga leta 1886. Od neke prostovoljske stotnije iz državljanske vojske (1861.—1865.) jih je živelih tedaj še 34, in ti so se strnili v klub. Pri prvi seji so kupili steklenico vina, ki jo bo spil zadnji še živeči v spomin na umrle tovariše. Letos je bilo 30 sedežev črno odetih, en stol je bil prazen, njegov lastnik se je boril ravno s smrtjo, in le trije člani so praznovali običajno obletnico. Z velikimi svečanostmi so spravili omenjeno steklenico vina zopet za drugo leto.

Odgovorni urednik: *Rado Pečnik.*
Izdaja in tiska: *Zvezna tiskarna, Celje.*

Nagrobní venci

se kupijo na ceneje pri 7-1

Kramar & Mislej, Celje.

Za izdelovanje dežnih plaščev sprejemim v

službo

več deklet in mlajšega slugo.

Ivan Zupančič, Gaberje.

Žaganje dry
prevzema z dnem 7. okt. t. l. v pisarni Oswatitsch & Sodin,
Kocenova ulica štev. 5
tvrdka Simon Nerat.

Manufakturina in modna trgovina A. Drofenik, Celje, Glavni trg št. 9

Sukno za moške, volneno za ženske, hlačevina, tiskanine (druk), barhant, belo platno za neveste, nogavice, bombaž (pavola), volna

po konkurenčnih cenah.

Je ravnikar došlo jesensko blago
ki gotovo vsakemu po voljbo!

Lé zadovoljnost blaga in cen k sreči vodi
Previden pri nakupu bodi
Zapomnite si to resnico,
Da denarja prihranit za polovico.

Na debelo stalne cene!

Pri
za juniperje v vseh modnih barvah, zimsko perilo za moške in ženske, fine cefir srajce, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči itd. itd.

Blago vedno v zalogi po najnovnejši zadnji modi

Prodaja A. Drofenik, znan povsodi, Ali to se tiče tudi Tebe, mati, Trgovec, ki kupuješ mnogokrat In žena, ženin, fant, deklin, Cefirja, oksforta in etamina. Sem zadovoljen z blagom! — vsak poreče In zadovoljnost ključ je že do sreče!

Na drobno nizke cene!

Kupujem

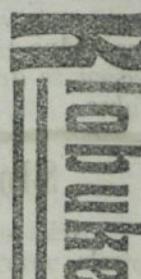
2-1

oziroma vzamem v najem v bližini mesta ali okolici manjše posestvo, trgovino z mešanim blagom ali gostilno. Naslov na upravo lista

Andr. Milevski

Auto-taksa

Sprejem naročil za prevažanje oseb z avtomobilom. Celje, Prešernova ul. 6, Andr. Milevski, trgovina. 25

moderne fajone in fine kakovosti, kakor tudi vse vrste čepice, srajce, kravate, sploh vse perilo in modne predmete za gospode, se prodaja letos po zelo nizkih cenah samo v veletrgovini

R. STERNECKI, CELJE
Trgovci engros cene! Cenik zastonj!

V brivniči Roščmaj, Prešernova ulica štev. 19
strženje samo Din 5.—
Istotam brušenje britev, škarij, gilett, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter sekir.

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila Postrežba točna. Cene zmerne. Solidna izvršitev.

477 - 53

Bižuterijski vajenec in učenka

za izdelavo verižic **sesprejmeta** pod ugodnimi pogoji v temeljito izobrazbo. Samo oni z dobrimi spričevali naj se javijo pri

ZLATARKI D. D. V CELJU.

GOSPODINJE!
Izborno in lepo uspelo pecivo napravite le iz
prvovrstne banaške moke
katero ima v zalogi špecerijska trgovina
Anton Fazarinc, Celje, Kralja Petra cesta 27.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam cenjenemu občinstvu Celja in okolice, da sem prevzela trgovino s papirjem in šolskimi potrebščinami gospoda Janko Bovha ter zagotavljam šolam, uradom in p. n. občinstvu, da se budem kar najbolj potrudila si pridobiti z vsestransko solidno postrežbo zaupanja svojih odjemalcev.

FLORA LAGER-NECKERMAN.
Kralja Petra cesta.

Po znižani ceni

novo došlo blago kupi se za jesen in zimo v manufakturini in modni trgovini

MILOŠ PŠENIČNIK, CELJE Kralja Petra c. 5.

V zalogi sukno, kamgarni, double za površnike, novitete za damske obleke, barhenti, šifoni, pletene jopice, šali itd.

V zalogi najfinješi velour za damske plašče.

Samo pristno češko blago!

Postrežba solidna!

Samo pristno češko blago!

LASTNI DOM

registrirana kredilna in stavb. zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranične vloge tudi od nečlanov in jih obrestuje po **8%** osem od sto — proli odpovedi po **10%** od sto — na leto.

Pisarna: CELJE, Prešernova ul. 15/l.

Kje dobite najboljši, najcenejši premog?
Samo v specijalni trgovini premoga in drv

ki naznanja, da prodaja že od 1. junija 1924 premog po globoko znižanih cenah in sicer:

Zabukovški premog srednji in kosovec dobava z železnico dostavljen franko v hišo, pri odjemu celega voza: srednji 43 Din za 100 kg, kosovec 46 » za 100 kg.

Zabukovški premog direktno od premogovnika v originalnih vožih dostavljen v hišo (se najbolj priporoča): srednji 45 Din za 100 kg, kosovec 46 » za 100 kg.

Fini trboveljski kosovec franko v hišo dostavljen pri odjemu celega voza 44 Din za 100 kg.

Pri odvzemu črez 10. meterskih stotov voznine prosto.

Vedno v zalogi velenjski lignit in kosovec.

Pri odvzemu celega vagona velenjskega premoga se zaračuna originalna cena premogovnika.

Bukova drva, cela, rezana in sekana ter mehka drva po najnižnjih cenah.

Za solidno in točno postrežbo jamčeno.

Priporoča se

trgovina premoga in drv FRANJO KALAN,
10-3 Celje, Dolgo polje.

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hraničnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

Za hranične vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Y lastni palači pri kolodvoru.
Vsi hranični posli se izvršujejo najkulantnejše, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—